

Resălbăticirea în România

Reintroducerea speciilor sălbatice

*O turmă de zimbri alergând, Carpații Meridionali
Daniel Mirlea / Rewilding Europe*

Principalele subiecte

- Cadrul juridic și definițiile cheie relevante pentru reintroducerea speciilor
- Norme pentru reintroducerea speciilor protejate, inclusiv în interiorul siturilor Natura 2000
- Proceduri de acordare a licențelor pentru programele de reintroducere și consolidare, inclusiv scutiri și autorizații de mediu
- Cerințele legale pentru introducerea speciilor alohtone sau invazive
- Transportul animalelor, sănătatea, bunăstarea și obligațiile de biosecuritate în timpul proiectelor de reintroducere

Principalele concluzii

- 1 Colaborarea timpurie și susținută cu autoritățile de mediu este esențială pentru a asigura conformitatea juridică, pentru a facilita obținerea autorizațiilor și pentru a alinia proiectele de reintroducere de specii la prioritățile naționale de conservare.
- 2 Înțelegerea statutului juridic al speciei – dacă este strict protejată, indigenă, alohtone sau de interes cinegetic – este esențială, deoarece aceasta determină cadrul juridic aplicabil și procedurile necesare.
- 3 Autorizația de Mediu („AM”) este esențială pentru majoritatea proiectelor de reintroducere de specii și implică adesea evaluări de mediu. Sunt posibile întârzieri, astfel încât se recomandă cu insistență pregătirea din timp.
- 4 Sunt necesare autorizații și cerințe suplimentare pentru capturarea, transportul, importul sau deținerea temporară a animalelor. Practicienii trebuie să asigure conformitatea cu standardele relevante de bunăstare, sănătate și biosecuritate.
- 5 Reintroducerile care implică specii legate de situri Natura 2000, sau prin care sunt introduse specii alohtone pot declanșa proceduri suplimentare la nivelul UE, cum ar fi evaluări adecvate sau consultarea Comisiei Europene.

Cuprins

1. Cadrul general aplicabil reintroducerilor de specii sălbatice	2
1.1 Principalele instrumente juridice pentru reintroducerea speciilor sălbatice	2
1.2 Concepte relevante	2
1.3 Regimuri juridice diferite	3
2. Reintroducerea speciilor care necesită protecție strictă	4
2.1 Importanța unei AM	5
2.2 Pașii și documentele necesare în vederea solicitării unei AM pentru prima dată ²⁶	5
2.3 Procesul decizional și termenele pentru emiterea unei AM	6
2.4 Obligațiile ulterioare obținerii AM	6
2.5 Pașii/documentele necesare pentru a solicita reînnoirea anuală a AM	7
2.6 Procesul decizional și termenele de reînnoire a AM	7
2.7 Reintroducerea speciilor indigene de interes cinegetic	8
3. Considerații privind capturarea speciilor protejate	11
3.1 Interdicții generale privind capturarea speciilor protejate	11
3.2 Norme specifice pentru păsări	11
3.3 Scopul reintroducerii de specii constituie un motiv de derogare? Stabilirea derogărilor	11
3.4 Procedura de obținere a unei autorizații pentru capturarea speciilor protejate	12
3.5 Mijloacele, sistemele sau metodele de capturare autorizate	13
4. Reintroducerea de specii într-un sit Natura 2000	15
5. Introducerea speciilor alohtone	15
5.1 Introducerea speciilor de vânat alohtone ⁸¹	15
6. Introducerea speciilor invazive	16
7. Considerații privind importul, transportul și deținerea pentru eliberare	16
7.1 Importul de animale	16
7.2 Transportul animalelor	17
7.3 Deținerea și înregistrarea animalelor	18
8. Considerații referitoare la sănătatea, bunăstarea și biosecuritatea animalelor	20

1. Cadrul general aplicabil reintroducerilor de specii sălbatice

Legislația română se bazează în mare măsură pe legislația UE pentru a contura cadrul pentru reintroducerile de specii sălbatice. În practică, acest lucru înseamnă că practicienii trebuie să fie conștienți de cerințele legale atât la nivel național, cât și la nivelul UE atunci când planifică un program de reintroducere de specii. Această secțiune prezintă principalele instrumente juridice care trebuie luate în considerare și principalele distincții care decurg din acestea.

1.1 Principalele instrumente juridice pentru reintroducerea speciilor sălbatice

Pentru a pregăti un program de reintroducere de specii, practicienii trebuie să cunoască următoarele cerințe:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 („**OUG 57**”)¹: pune în aplicare Directiva UE privind conservarea habitatelor și Directiva UE privind conservarea păsărilor. Aceasta stabilește regimul juridic pentru ariile naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.
- Ordinul nr. 979/2009 („**Ordinul 979**”)²: reglementează reintroducerea speciilor indigene enumerate în Anexele nr. 4A și 4B din OUG 57³, introducerea speciilor alohtone și intervențiile asupra speciilor invazive.
- Ordinul nr. 1798/2007 („**Ordinul 1798**”)⁴ și ordinele conexe: stabilește procedura de solicitare, emitere și revizuire a autorizațiilor

de mediu.

- Regulamentul (CE) nr. 338/1997 („**Reg. UE 338**”)⁵ și actele conexe⁶: se referă la protecția speciilor de faună și floră sălbatice prin reglementarea comerțului cu astfel de specii.
- Regulamentul (CE) nr. 1/2005 („**Reg. UE 1**”)⁷: reglementează protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe.

Deși pot fi aplicabile și alte cerințe în funcție de circumstanțe, aceste instrumente reprezintă cadrul juridic de bază relevant pentru reintroducerea speciilor sălbatice și sunt menționate în cuprinsul prezentei note.

1.2 Concepte relevante

Înainte de a planifica o reintroducere de specii sălbatice, este important să înțelegem conceptele de bază care conturează cadrul juridic din România.

Prima distincție esențială este între „reintroducere de specii” și „introducere de specii”:⁸

- **Reintroducerea de specii** se referă la acțiunea deliberată de stabilire a unei populații viabile a unei specii indigene în arealul natural de răspândire, în care specia fie a suferit un declin major, fie a dispărut.
- **Introducerea de specii**, în schimb, se referă la acțiunea, deliberată sau accidentală, de stabilire a unei populații viabile, aparținând

unei specii în afara arealului natural de răspândire.

Distincția de mai sus se bazează pe faptul dacă o specie este „indigenă” sau „alohtonă”, definită în legislația română după cum urmează:⁹

- **Speciile indigene** sunt speciile de plante și animale sălbatice care se regăsesc în mod natural în România, fie că sunt prezente în prezent, fie că sunt înregistrate istoric ca fiind prezente. Prezența lor nu rezultă ca urmare a introducerii accidentale sau forțate de către om.
- **Speciile alohtone** sunt specii care au fost introduse – accidental sau intenționat – în România sau într-o zonă din afara arealului lor natural, fie din alte părți ale României, fie din străinătate. Aceste specii pot fi în competiție cu speciile indigene și cu ecosistemele lor, le pot domina, pot avea un impact negativ asupra acestora, putând chiar să le înlocuiască. În practică, acest lucru înseamnă că speciile alohtone sunt cele introduse în afara arealului lor natural, atât în trecut, cât și în prezent.

O altă distincție importantă este între speciile protejate și speciile invazive:

- **Speciile protejate** sunt toate speciile de plante sau animale sălbatice care beneficiază

de protecție juridică în temeiul legislației naționale sau comunitare.¹⁰

- **Speciile invazive** sunt specii – indigene sau alohtone – care s-au răspândit în afara arealului lor natural sau care au fost introduse și s-au reprodus agresiv. Extinderea acestora are un impact negativ asupra speciilor indigene, dominându-le sau înlocuindu-le, ceea ce duce la modificări ale ecosistemului. Puteți găsi o listă a speciilor alohtone invazive [aici](#).¹¹

Pe baza acestor definiții, legislația română stabilește trei reguli generale de bază pentru gestionarea speciilor, fiecare fiind supusă autorizațiilor și procedurilor legale relevante:

- Speciile indigene protejate pot fi reintroduse;¹²
- Speciile alohtone pot fi introduse în condiții specifice;¹³ și
- În general, este interzisă introducerea deliberată a speciilor invazive, deși se pot aplica excepții legale în cazuri strict reglementate.¹⁴

1.3 Regimuri juridice diferite

Practicienii trebuie să cunoască faptul că OUG 57 stabilește două regimuri juridice distincte care se află la baza oricărui program de reintroducere de specii:¹⁵

- Regimul pentru speciile care necesită protecție strictă, care se aplică în întreaga lor arie de răspândire naturală, atât în interiorul, cât și în afara siturilor Natura 2000 sau a altor arii protejate.¹⁶
- Regimul pentru speciile a căror prezență necesită desemnarea unui sit Natura 2000 pentru protejarea habitatului lor.¹⁷

Pentru mai multe informații privind rețeaua siturilor Natura 2000, consultați documentele *Resălbăticirea în România: Obținerea și protejarea terenurilor sălbatice* și *Resălbăticirea în România: Amenajarea teritoriului*.

Pentru a ilustra această distincție:

- Pisica sălbatică europeană (*Felis silvestris*) este o specie care necesită protecție strictă, dar conservarea sa nu necesită desemnarea unei arii speciale de conservare („SAC”).
- Zăganul (*Gypaetus barbatus*), deși nu necesită protecție strictă, este o specie al cărei habitat trebuie protejat prin desemnarea unei arii protejate speciale („SPA”).

Unele specii apar în ambele categorii juridice. De exemplu:

- Lupul (*Canis lupus*), ursul (*Ursus arctos*), râsul eurasiatic (*Lynx lynx*), zimbrul (*Bison bonasus*), castorul eurasiatic (*Castor fiber*) și

cocorul comun (*Grus grus*) sunt specii care sunt:

- listate ca necesitând protecție strictă; și
- identificate ca specii care necesită desemnarea sau prezența unui sit Natura 2000.

În practică, atunci când o specie beneficiază de ambele regimuri, regimul de protecție strictă se aplică pe întreg teritoriul național, indiferent dacă zona face sau nu parte din rețeaua Natura 2000.

Cadrul Natura 2000 se aplică numai în cadrul siturilor Natura 2000 desemnate, unde sunt vizate măsuri de conservare a habitatelor. Pentru astfel de cazuri, se recomandă insistent ca practicienii să

solicite consiliere din partea autorităților competente, precum și din partea experților tehnici și juridici, pentru a clarifica modul în care interacționează cele două regimuri și care sunt procedurile specifice care trebuie urmate.

Consultați secțiunile 2 și 4 pentru detalii suplimentare privind modul în care aceste regimuri sunt aplicate în practică.

2. Reintroducerea speciilor care necesită protecție strictă

Speciile care necesită protecție strictă pot fi de interes comunitar sau de interes național.¹⁸ Ambele categorii beneficiază de același nivel de protecție, indiferent dacă specia este protejată la nivelul UE sau la nivel național. De exemplu, elanul (*Alces alces*) este considerat o specie protejată la nivel național în România, chiar dacă nu este listată ca specie de interes comunitar la nivelul UE.

Spre deosebire de speciile protejate din cadrul Natura 2000, reintroducerea speciilor strict protejate nu necesită desemnarea unui sit Natura 2000, cu excepția cazului în care specia este, de asemenea, listată în cadrul acestui regim. Acest lucru se datorează faptului că protecția juridică urmărește specia oriunde este găsită sau eliberată, mai degrabă decât să fie legată de un habitat specific.¹⁹

Pentru a reintroduce o specie strict protejată, practicienii trebuie să urmeze patru pași cheie:

- **Implicarea din timp a autorităților publice:** reintroducerea speciilor protejate trebuie realizată în colaborare cu autoritățile competente. Practicienii trebuie să colaboreze cu organismele publice relevante încă de la începutul procesului.
- **Selectarea unui loc adecvat pentru eliberare:** eliberarea speciilor indigene protejate se va realiza în habitatul lor natural sau seminatural de origine și, de preferință, în ariile protejate desemnate. Pentru mai multe informații privind categoriile de terenuri protejate, consultați documentul *Resălbăticirea în România: Obținerea și protejarea terenurilor sălbatice*.²⁰
- **Obținerea unei autorizații de mediu („AM”)**²¹: o AM trebuie să fie emisă de autoritatea de mediu competentă.²² Această autorizație va include măsuri pentru evitarea

sau atenuarea daunelor aduse mediului și va specifica modul în care va fi verificată respectarea acestor măsuri.²³

- **Obținerea avizului favorabil din partea Academiei Române:** Academia Română trebuie să emită un aviz favorabil cu privire la programul de reintroducere a speciilor, bazat pe:
 - o analiză științifică a propunerii și
 - un certificat de proveniență genetică a speciei emis de o autoritate competentă în domeniu²⁴

În plus, dacă planul de reintroducere a speciilor implică capturarea de animale sălbatice dintr-o altă locație în vederea translocării (mai degrabă decât utilizarea de exemplare crescute în captivitate), pot fi necesare autorizații suplimentare pentru

capturarea și transportul acestor animale. Aceste proceduri sunt descrise în secțiunea 3.

2.1 Importanța unei AM

Obținerea unei AM este o cerință legală esențială pentru punerea în aplicare a unui program de reintroducere de specii care implică specii strict protejate. Fără aceasta, orice daune cauzate de proiect ar putea atrage răspunderea juridică.²⁵

Dincolo de faptul că este o condiție formală, procesul de obținerea a unei AM este esențial deoarece garantează că activitatea de reintroducere este evaluată din punctul de vedere al potențialelor sale efecte asupra mediului și că măsurile de atenuare sunt concepute și monitorizate în mod corespunzător.

Procedura de obținere a unei AM nu este simplă. Aceasta implică mai multe etape, inclusiv depunerea documentației tehnice și, eventual, inspecții ale sitului și consultări publice. Practicienii ar trebui să se familiarizeze în prealabil cu acest proces și să se asigure că respectă pe deplin toate cerințele. Nerespectarea acestora poate duce la amenzi substanțiale și la suspendarea sau încetarea proiectului.

O AM este emisă ca act administrativ de către autoritatea competentă pentru protecția mediului. Aceasta este, de obicei, agenția județeană pentru protecția mediului din zona în care va avea loc reintroducerea. De exemplu, dacă proiectul este

situat în județul Brașov, autoritatea competentă va fi Agenția pentru Protecția Mediului Brașov.

Identificarea corectă și angajarea cu autoritatea competentă încă de la început este esențială pentru a asigura un proces fără probleme și solid din punct de vedere juridic.

2.2 Pașii și documentele necesare în vederea solicitării unei AM pentru prima dată²⁶

Pentru a obține o Autorizație de Mediu (AM) pentru un program de reintroducere de specii care implică specii strict protejate, practicienii trebuie să demonstreze că activitatea propusă nu va avea un impact negativ asupra:

- populațiilor existente ale speciei în zona de eliberare, în cazul în care programul vizează restabilirea unor niveluri sănătoase ale populației (i.e., un program de consolidare); sau
- altor populații indigene care trăiesc în habitate naturale sau seminaturale în altă parte (în cazul reintroducerii speciei în zone în care aceasta a dispărut).²⁷

Ca parte a cererii, în general sunt necesare următoarele documente:

- Formularul de cerere standard furnizat de autoritatea competentă;

Zimbri eliberați alergând în incintă, Carpații Meridionali.
Daniel Mirlea / Rewilding Europe

- O descriere detaliată, care să includă:
 - o prezentare clară a tuturor activităților presupuse, inclusiv orice capturare planificată de animale (secțiunea 3);
 - măsuri specifice menite să minimizeze impactul asupra mediului;²⁸
 - o listă a animalelor care urmează să fie eliberate, cu formulare individuale de identificare;
 - un certificat de origine genetică („CGO”) pentru fiecare specie care urmează să fie eliberată, emis de autoritatea competentă (e.g., în cazul bizonilor, CGO poate fi eliberat de Centrul European pentru Conservarea Bizonilor);
- Dovada notificării publice, care să demonstreze că publicul a fost informat în legătură cu programul de reintroducere;²⁹
- Un formular de înregistrare a proiectului completat;³⁰
- Planuri pentru instalațiile de aclimatizare și carantină; și
- Dovada plății taxei administrative de 500 de lei.

Cerințele pot varia în funcție de caracteristicile specifice ale proiectului, cum ar fi locul de eliberare,

situația juridică a solicitantului, dimensiunea și tipul sitului, prezența arii protejate, speciile vizate și dacă sunt implicate mai multe județe.

Prin urmare, se recomandă insistent ca solicitanții să se consulte cu experți tehnici și juridici și să colaboreze direct cu autoritatea de mediu competentă de la începutul procesului pentru a confirma lista documentelor necesare. Depunerea unei cereri incomplete poate duce la întârzieri sau la respingerea cererii.³¹

2.3 Procesul decizional și termenele pentru emiterea unei AM

Odată ce este depusă o cerere pentru obținerea unei AM, autoritatea competentă urmează o procedură structurată pentru a evalua caracterul complet și viabilitatea acesteia:

- Examinarea inițială: autoritatea examinează documentația și poate solicita informații suplimentare sau clarificări scrise.
- Vizită la fața locului: se efectuează o inspecție pe teren la locul de eliberare propus pentru a verifica dacă condițiile de realizare a reintroducerii de specii corespund celor descrise în cerere.³²

În momentul în care autoritatea este satisfăcută de cererea depusă:

- Publicare: se publică un anunț privind decizia de a emite AM, împreună cu documentația

justificativă. Acesta este afișat atât la sediul autorității, cât și pe site-ul său web oficial.³³

- Perioada de contestare publică: terții au la dispoziție 15 zile lucrătoare de la data publicării pentru a depune o obiecție la decizie.³⁴

În cazul în care nu se formulează nicio obiecție în timpul perioadei de contestare:

- Emiterea AM: autoritatea va emite AM în termen de maximum 90 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii complete.³⁵ În practică, acest termen poate fi depășit din cauza întârzierilor administrative, astfel încât solicitanții trebuie să se planifice în consecință.

În cazul în care autoritatea refuză emiterea AM:

- Solicitantul are dreptul de a contesta decizia în instanță în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei.

2.4 Obligațiile ulterior obținerii AM

Odată ce AM este acordată, practicienii trebuie să asigure respectarea permanentă a condițiilor acesteia. Principalele obligații includ:

- Revizuirea atentă a obligațiilor care decurg din AM.

- Urmărirea și respectarea termenelor impuse de autoritatea competentă pentru diferitele obligații de raportare.
- Notificarea autorității competente cu privire la orice modificare a condițiilor inițiale în baza cărora a fost emisă AM. Este important de reținut că desfășurarea de activități până la adoptarea de noi condiții de către autoritatea competentă este interzisă.
- Reînnoirea anuală a AM (a se vedea subsecțiunile 2.5 și 2.6) în cazul în care proiectul va dura mai mult de un an.
- Notificarea autorității competente în termen de 60 de zile de la finalizarea activității pentru care a fost acordată AM.

2.5 Pașii/documentele necesare pentru a solicita reînnoirea anuală a AM

Odată ce Autorizația de Mediu este acordată, aceasta trebuie reînnoită anual³⁶ pentru a confirma că activitățile proiectului continuă să respecte condițiile stabilite în autorizația inițială și că nu survenit modificări semnificative.³⁷

Pentru a asigura reînnoirea la timp și pentru a evita perturbarea proiectului de reintroducere de specii, practicienii trebuie să planifice din timp și să consulte autoritatea emitentă pentru a confirma cerințele actuale.³⁸

O cerere de reînnoire va include:³⁹

- Un formular de cerere completat;⁴⁰
- Un raport de mediu anual care să rezume activitățile desfășurate și conformitatea acestora cu AM;
- O declarație pe propria răspundere care să confirme că proiectul continuă în aceleași condiții pentru care a fost emisă AM și că nu au apărut modificări relevante;⁴¹ și
- Dovada plății taxei de 100 de lei (notă: această taxă nu este rambursabilă, chiar dacă reînnoirea este respinsă).⁴²

Cererea de reînnoire va fi depusă prin e-mail sau prin poștă standard nu mai devreme de 90 de zile și nu mai târziu de 60 de zile înainte de împlinirea termenului la care a fost emisă AM inițială. Dacă AM a fost revizuită anterior, termenul se calculează tot de la data la care a fost emisă AM inițială.⁴³

Dacă cererea de reînnoire nu este depusă la timp, autoritatea emitentă poate suspenda AM.⁴⁴ În astfel de cazuri:

- Autoritatea va notifica titularul AM și va acorda un termen de maximum 60 de zile pentru îndeplinirea obligațiilor de reînnoire;
- AM rămâne suspendată în această perioadă și activitățile proiectului sunt interzise;⁴⁵ și
- Suspendarea nu poate depăși 6 luni. În cazul în care reînnoirea nu este finalizată în această

perioadă, se pot aplica sancțiuni suplimentare.

Pentru a evita riscul de întârzieri ale proiectului sau de neconformitate juridică, se recomandă cu insistență ca practicienii să înceapă să se pregătească pentru reînnoirea AM cu mult timp înainte de perioada de 90 de zile.

2.6 Procesul decizional și termenele de reînnoire a AM

Odată ce a fost depusă o cerere de reînnoire, autoritatea emitentă va întreprinde următorii pași:

- Etapa 1: Verificarea documentației (în termen de 15 zile lucrătoare)⁴⁶
 - Autoritatea va examina dosarul de reînnoire pentru a stabili dacă acesta este complet.
 - În cazul în care sunt necesare documente suplimentare, clarificări sau o vizită la fața locului, autoritatea va notifica practicianul.
- Etapa 2: Vizita la fața locului (dacă este necesar)⁴⁷
 - Vizita la fața locului se efectuează în prezența practicianului sau a reprezentantului acestuia.

- În urma vizitei, autoritatea competentă va redacta un raport de verificare în care va prezenta constatările sale.
- Etapa 3: Evaluarea și decizia de reînnoire (în termen de 5 zile lucrătoare)⁴⁸
 - În cazul în care autoritatea stabilește că:
 - activitățile continuă să fie conforme cu condițiile din AM; și
 - nu au fost aduse modificări substanțiale proiectului, atunci reînnoirea va fi acordată în termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea evaluării sau a vizitei la fața locului.
- Etapa 4: În cazul în care sunt identificate neconformități sau modificări substanțiale
 - Autoritatea va acorda practicianului 60 de zile pentru a remedia orice nereguli sau neconformități.⁴⁹
 - Odată ce sunt luate măsuri corective, practicianul trebuie să notifice autoritatea și să prezinte documentele justificative relevante.
 - Autoritatea va reevalua, ceea ce poate presupune o vizită suplimentară la fața locului.⁵⁰

- Dacă conformitatea este confirmată, decizia de reînnoire va fi emisă în termen de 5 zile lucrătoare.⁵¹
- Etapa 5: În cazul în care neregulile nu sunt remediate⁵²
 - Dacă practicianul nu remediază problemele în termen de 60 de zile, AM va fi suspendată.
 - În cazul în care neconformitatea persistă după perioada de suspendare, cererea de reînnoire va fi respinsă și va fi depusă o nouă cerere de obținerea a unei AM pentru a relua activitățile de reintroducere de specii.
- Etapa finală: Anexarea deciziei de reînnoire⁵³
 - Toate deciziile, indiferent dacă sunt de aprobare sau de respingere, sunt anexate în mod oficial la AM inițială, devenind parte integrantă a documentului.

2.7 Reintroducerea speciilor indigene de interes cinegetic

Speciile de interes cinegetic sunt acele specii care au fost vânată în trecut, însă care sunt în prezent protejate, ceea ce face ilegală vânătoarea acestora.⁵⁴ Exemplele includ castorii, elanii, lupii, nurcile, pisicile sălbatice, râșii, urșii, veverițele, vidrele și bizonii. Pentru mai multe detalii,

consultați documentul *Resălbăticirea în România: Vânătoarea*.

Deoarece aceste specii sunt atât protejate, cât și de interes cinegetic, reintroducerea lor poate fi autorizată în zonele de vânătoare, sub rezerva reglementărilor privind vânătoarea și mediul, astfel cum este detaliat în exemplul prezentat mai jos.

În cazul în care o reintroducere de specii presupune importul **de animale sălbatice dintr-o specie indigenă de interes cinegetic** din străinătate, sunt necesare următoarele aprobări:⁵⁵

- Aprobarea planului de reintroducere de specii de către autoritatea publică centrală pentru silvicultură;
- Această aprobare se bazează pe un certificat de origine genetică a speciei (CGO) eliberat de o instituție științifică cu activitate de vânătoare (e.g., Romsilva sau Inspectoratul de Regim Silvic și de Vânătoare Timișoara); și
- CGO și planul de reintroducere de specii trebuie să primească, de asemenea, avizul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului („ANPM”), pentru fiecare caz în parte.

Autorizația finală pentru a continua reintroducerea de specii este emisă de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Chiar și în acest cadru, practicienii trebuie să obțină o Autorizație de Mediu înainte de aprobarea planului

de reintroducere de specii. AM este emisă în urma unei evaluări favorabile de către instituția științifică relevantă și trebuie obținută înainte de desfășurarea oricăror activități de reintroducere.⁵⁶

*Un mascul de zimbbru alături de turmă, Carpații Meridionali.
Daniel Mirlea / Rewilding Europe*

Exemplu

Proprietarul A dorește să își folosească terenurile pentru a contribui la extinderea arealului de lupi care locuiesc în regiunea înconjurătoare. Pentru a sprijini acest obiectiv, acesta are în vedere creșterea populației de pradă naturală a lupilor: mistreți și căpriori, astfel încât zona să poată susține o populație stabilă de lupi.

1. Stabilirea unei zone de vânătoare

Atât mistrețul, cât și căpriorul sunt specii indigene de vânat, iar creșterea populației lor ar putea sprijini extinderea arealului lupilor. Lupii sunt protejați din punct de vedere legal, astfel încât vânătoarea lor este interzisă.⁵⁷

Primul pas întreprins de Proprietarul A este să stabilească dacă terenul său se califică ca zonă de vânătoare. Acest lucru presupune îndeplinirea unor criterii specifice și contactarea autorităților competente pentru consiliere (consultați documentul *Resălbăticirea în România: Vânătoarea*).

În cazul în care este eligibil, Proprietarul A poate urmări desemnarea oficială a terenului ca zonă de vânătoare și încredințarea managementului acestuia unei asociații de vânătoare. Această asociație ar putea fi înființată de membri ai unei organizații de resălbăticire pentru a se asigura că

obiectivele de resălbăticire sunt integrate în administrarea terenului (consultați documentul *Resălbăticirea în România: Vânătoarea*).

Odată desemnată și contractată, zona de vânătoare poate fi populată cu căpriori și mistreți, iar un plan de management poate fi elaborat în consecință. Deoarece aceste specii nu necesită protecție strictă și presupunând că terenul se află în afara unui sit Natura 2000, eliberarea poate necesita doar respectarea normelor privind capturarea și transportul (a se vedea secțiunile 8 și 9.3).

Pentru a spori și mai mult disponibilitatea prăzii, planul de management ar putea desemna o *zonă de liniște* – o zonă în interiorul zonei de vânătoare în care vânătoarea este limitată sau interzisă (*Resălbăticirea în România: Vânătoarea*). Legislația română impune ca cel puțin 10% din fiecare zonă de vânătoare să fie o zonă de liniște, dar aceasta poate fi extinsă cu o justificare adecvată.⁵⁸ În plus, *suprafețele neproductive cinegetic* – părți ale zonei de vânătoare unde vânatul este absent sau rar – pot fi, de asemenea, excluse de la vânătoarea activă în cadrul aceluiași plan de management.⁵⁹

2. Crearea unei arii protejate

Alternativ, Proprietarul A poate încerca să își desemneze terenul ca arie protejată în temeiul cadrului de protecție a mediului (consultați documentele *Resălbăticirea în România: Obținerea și protejarea terenurilor sălbatice și Resălbăticirea în România: Vânătoarea*). Căpriorul și mistrețul sunt menționate în OUG 57/2007, Anexa 5B, ca specii de interes național care fac obiectul unor măsuri de management.

Proprietarul A ar putea susține că prezența acestor specii de pradă sprijină viabilitatea unei specii strict protejate (lupii), consolidând argumentul pentru statutul de arie protejată. Deși acest proces poate fi mai complex și necesită mai mult timp, oferă o protecție mai puternică pe termen lung, deoarece: vânătoarea este în general interzisă în ariile protejate, contribuind la protejarea populației de pradă și, indirect, a populației de lupi. Pentru mai multe informații, consultați documentele *Resălbăticirea în România: Obținerea și protejarea terenurilor sălbatice și Resălbăticirea în România: Vânătoarea*.

3. Considerații privind capturarea speciilor protejate

În cazul în care un proiect de reintroducere de specii presupune capturarea de animale sălbatice în România pentru a fi eliberate într-o altă regiune, practicienii trebuie să cunoască interdicțiile stricte în vigoare pentru a proteja atât fauna, cât și flora, în special speciile enumerate ca fiind protejate, inclusiv păsările.

3.1 Interdicții generale privind capturarea speciilor protejate

Legislația română interzice o gamă largă de activități care pot deranja sau afecta speciile protejate, indiferent dacă acestea se află în interiorul sau în afara ariilor protejate. Aceste interdicții se aplică tuturor stadiilor ciclului biologic al unei specii și includ:⁶⁰

- Orice formă de recoltare, capturare,ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;
- Perturbarea intenționată în timpul fazelor biologice sensibile, cum ar fi reproducerea, creșterea, hibernarea sau migrația;
- Deteriorarea, distrugerea sau culegerea cuiburilor sau ouălor;

- Distrugerea sau degradarea locurilor de reproducere sau de odihnă;
- Culegerea, tăierea, dezdăcinarea sau distrugerea plantelor protejate în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic; și
- Deținerea, transportul, vânzarea, schimbul sau oferirea spre vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.⁶¹

3.2 Norme specifice pentru păsări

Speciile de păsări, inclusiv păsările migratoare, beneficiază de protecții suplimentare, specifice fiecărei specii. Următoarele acțiuni sunt interzise:⁶²

- Uciderea sau capturarea intenționată, indiferent de metoda utilizată;
- Deteriorarea, distrugerea sau culegerea cuiburilor sau a ouălor;
- Deținerea de ouă din natură, chiar dacă sunt goale;
- Perturbarea în cursul perioadei de reproducere sau de maturizare care ar putea afecta conservarea;

- Deținerea exemplarelor din speciile care fac obiectul unor interdicții de capturare și vânatoare; și
- Deținerea, transportul, vânzarea sau orice oferire spre vânzare de exemplare în stare vie ori moartă sau a oricăror părți ori produse provenite de la acestea, ușor de identificat ale speciilor de păsări protejate.

Cu toate acestea, există un regim de derogări relevant pentru practicienii în domeniul resălbăticirii, deoarece un program de reintroducere de specii poate necesita capturarea de animale în sălbăticie pentru a fi apoi eliberate în zona desemnată. Regimul de derogare este descris mai jos.

3.3 Scopul reintroducerii de specii constituie un motiv de derogare? Stabilirea derogărilor

OUG 57 permite autorității competente să acorde derogări de la interdicția generală.⁶³ Aceste derogări pot fi acordate anual sau ori de câte ori se consideră necesar, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:⁶⁴

- nu există nicio alternativă acceptabilă la activitatea propusă;

- derogarea nu va pune în pericol menținerea populațiilor speciilor în cauză într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural; și
- scopul activității este repopularea sau reintroducerea speciilor protejate, sau operațiunile de reproducere necesare pentru a sprijini astfel de acțiuni.

Aceste derogări se acordă de către conducătorul autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul prealabil al Academiei Române.⁶⁵

Atunci când se acordă, ordinul de acordare a derogării trebuie să precizeze:⁶⁶

- speciile care fac obiectul derogărilor;
- mijloacele, metodele sau sistemele autorizate pentru capturare;
- condițiile și circumstanțele specifice sub rezerva cărora pot fi acordate astfel de derogări, inclusiv evaluarea riscurilor;
- autoritatea împuternicită să declare că sunt îndeplinite condițiile impuse pentru derogare și să decidă metodele permise, limitele acestora și utilizatorii desemnați; și
- mecanismele de monitorizare și verificare care urmează să fie aplicate.

Practicienii ar trebui să colaboreze cu autoritatea publică centrală la începutul procesului de

planificare pentru a solicita o derogare și pentru a se asigura că programul de reintroducere de specii se desfășoară în conformitate cu legislația națională.

3.4 Procedura de obținere a unei autorizații pentru capturarea speciilor protejate

Odată ce a fost acordată o derogare, este în continuare necesară o autorizație separată pentru capturarea speciilor protejate. Această procedură este reglementată de [orientările](#) emise de ANPM („**Ghidul ANPM**”).⁶⁷

Ghidul ANPM impune ca cererile de autorizații pentru capturare să fie bine justificate și să includă informații detaliate privind scopul și metodele care urmează să fie utilizate. Autorizațiile sunt eliberate numai în urma unei evaluări detaliate a impactului potențial asupra mediului și a speciilor implicate.

Practicienii vor urma următorii pași:

1. Pregătirea unei cereri detaliate:⁶⁸

- a. Scop și justificare: explicați clar obiectivul capturării și al reintroducerii, subliniind beneficiile pentru conservare și necesitatea acțiunii;
- b. Informații privind speciile: furnizați detalii complete privind speciile implicate, inclusiv starea lor de conservare și importanța ecologică;

- c. Metodologie: descrieți metodele de capturare și manipulare fără cruzime, în conformitate cu cele mai bune practici; și
- d. Detalii privind locația: includeți descrieri complete ale locurilor de capturare și de eliberare, cu evaluări ale adecvării habitatului.

2. Obținerea avizelor necesare:

- a. Avizul științific: obțineți sprijinul instituțiilor științifice calificate (e.g., Academia Română); și
- b. Autorități locale: notificați și obțineți orice aprobări necesare de la agențiile locale de protecție a mediului sau de la unitățile administrative locale cu jurisdicție asupra zonei.

3. Depunerea cererii:

- a. Documentație: compilați întreaga documentație, inclusiv cererea detaliată, avizele științifice, materialele justificative și dovada plății taxei de procesare⁶⁹; și
- b. Depunere: depuneți dosarul complet la agenția județeană pentru protecția mediului cu jurisdicție asupra zonei relevante.⁷⁰

4. Evaluarea și luarea deciziei:⁷¹

- a. În cazul în care dosarul este complet, autoritatea competentă emite o decizie în termen de 15 zile lucrătoare; și
- b. În cazul în care lipsesc documente, solicitantul este notificat în termen de 10 zile lucrătoare și trebuie să completeze dosarul înainte ca acesta să fie examinat în continuare.

5. Emiterea autorizației și respectarea condițiilor impuse:⁷²

- a. În cazul în care dosarul este aprobat, solicitantului i se emite o autorizație oficială care stabilește termenii și condițiile în care poate avea loc capturarea; și
- b. Solicitantul trebuie să respecte cu strictețe toate condițiile, inclusiv orice cerințe de monitorizare sau raportare stabilite de autoritatea competentă.

3.5 Mijloacele, sistemele sau metodele de capturare autorizate

Legislația română impune limite stricte în ceea ce privește metodele de capturare a animalelor sălbatice, în special atunci când acestea sunt specii protejate. Regula generală este că este interzisă orice metodă care presupune capturarea pe scară largă sau neselectivă, sau care poate provoca dispariția locală sau perturbarea gravă a unei specii, indiferent de statutul de protecție.⁷³

Următoarele metode de capturare sunt interzise pentru toate animalele sălbatice, inclusiv în timpul programului de reintroducere autorizat:⁷⁴

- **Pentru mamifere:**
 - animalele captive utilizate ca momeală vie;
 - aparatură audio, dispozitive electrice și electronice capabile să le ucidă sau să le amețească;
 - surse luminoase artificiale, oglinzi și alte mijloace ce pot cauza orbirea;
 - mijloace de luminare a țintelor;
 - dispozitive de ochire pentru tir de noapte, care conțin un amplificator de imagine sau un convertizor electronic de imagine;
 - explozivi;
 - năvoade/plase sau capcane neselective;
 - arbalete;
 - otrăvuri sau momeli care conțin anestezice;
 - gazarea sau afumarea animalelor din viziuni; și
 - arme semiautomate sau automate al căror încărcător poate conține mai mult de două cartușe.

- **Pentru pești:**
 - otrăvire;
 - utilizarea de explozivi;
 - curent electric; și
 - tipuri de plase interzise.
- **Pentru păsări:**
 - lațuri, sârme sau cârlige;
 - utilizarea de păsări oarbe sau mutilate, folosite ca momeală vie;
 - aparatură audio, dispozitive electrice și electronice capabile să le ucidă sau să le amețească;
 - surse de lumină artificială, oglinzi, dispozitive pentru luminarea țintelor;
 - dispozitive de ochire pentru tir de noapte, care conțin un amplificator de imagine sau un convertizor electronic de imagine;
 - explozivi;
 - plase, capcane, momeli otrăvite sau tranșilizante; și
 - arme semiautomate sau automate al căror încărcător poate conține mai mult de două cartușe.

Transportul animalelor capturate este, de asemenea, supus unor reglementări stricte.⁷⁵

Pentru a asigura bunăstarea animalelor și siguranța mediului, sunt permise numai următoarele mijloace de transport:

- Pe cale aeriană;
- Vehicule terestre cu motor în funcțiune; și
- Bărci care se deplasează cu o viteză mai mare de 5 km pe oră; pentru navigația maritimă, se poate autoriza, din motive de siguranță, utilizarea bărcilor cu motor cu o viteză până la 18 km/h.

Practicienii trebuie să respecte cerințele suplimentare privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe.⁷⁶

Exemplu

*Proprietarul B dorește să utilizeze terenul său pentru a sprijini un program de eliberare a pisicii sălbatice europene (*Felis silvestris*), o specie strict protejată originară din zonă. Pentru a face acest lucru, Proprietarul B intenționează să captureze pisici sălbatice dintr-o altă regiune a țării și să le elibereze pe terenul său.*

Reintroducerea speciilor strict protejate trebuie să respecte atât legislația națională, cât și pe cea a UE. Proprietarul B trebuie să comunice din timp și în permanență cu autoritățile competente pentru a se asigura că proiectul îndeplinește toate cerințele legale și procedurale. Este esențial să vă informați cu privire la cele mai recente documente juridice, actualizări procedurale și orientări științifice pe parcursul întregului proces.

Etapa 1: Obținerea unei derogări

Deoarece pisicile sălbatice sunt o specie de interes comunitar care necesită o protecție strictă, Proprietarul B trebuie mai întâi să solicite o derogare de la interdicția generală de a deranja sau reloca specia. Această derogare poate fi acordată numai dacă eliberarea este justificată științific și servește unui scop relevant din punct de vedere ecologic (a se vedea secțiunea 3.1). Pentru a-și susține cererea, Proprietarul B trebuie

să obțină avize științifice de la instituțiile relevante (a se vedea subsecțiunea 3.2).

Etapa 2: Obținerea unei autorizații de mediu (AM)

Dacă derogarea este acordată, următorul pas este obținerea unei AM pentru planul de reintroducere de specii (a se vedea secțiunea 2). Această autorizație evaluează impactul potențial și asigură alinierea proiectului la obiectivele de conservare.

Etapa 3: Solicitarea autorizațiilor pentru capturare și transport

Odată ce AM este în vigoare, Proprietarul B trebuie să solicite o autorizație separată pentru capturarea pisicilor sălbatice în habitatul lor original (a se vedea subsecțiunea 3.2). În plus, sunt necesare autorizații pentru transportul animalelor sălbatice - acestea variază în funcție de traseu, teren și distanță (a se vedea subsecțiunea 7.2).

4. Reintroducerea de specii într-un sit Natura 2000

Practicienii care intenționează să reintroducă specii într-un sit Natura 2000 trebuie să aibă în vedere faptul că astfel de proiecte pot presupune respectarea unei cerințe de a efectua o evaluare adecvată („EA”). Această evaluare este necesară în cazul în care reintroducerea nu este necesară pentru gestionarea sitului și poate:

- afecta habitatele naturale pentru care situl a fost desemnat;

5. Introducerea speciilor alohtone

Introducerea **speciilor alohtone** este supusă aceluiași cerințe de bază care se aplică reintroducerii speciilor care necesită protecție strictă. Acestea includ obligația de a obține o AM (a se vedea secțiunea 2).⁷⁷

Ca parte a procedurii privind AM, trebuie efectuată o Evaluare a Impactului asupra Mediului („EIM”) pentru a evalua efectele potențiale ale introducerii speciilor alohtone asupra faunei și florei locale. În cazul în care EIM identifică potențiale efecte negative, este puțin probabil ca autoritatea competentă să acorde AM.⁷⁸ Pentru informații suplimentare privind procedura referitoare la EIM,

- deranja speciile pe care situl urmărește să le protejeze; sau
- avea un efect semnificativ asupra obiectivelor de conservare ale sitului.

În practică, aceasta înseamnă că orice proiect de reintroducere susceptibil de a avea un impact negativ semnificativ asupra integrității unui sit Natura 2000 va face obiectul unei EA. Procedura de

consultați *Resălbăticirea în România: Amenajarea teritoriului*.

În plus, rezultatele EIM trebuie să fie comunicate Comisiei Europene.⁷⁹ În cazul în care specia alohtonă care urmează să fie introdusă este o specie de păsări, este necesară consultarea prealabilă a Comisiei Europene înainte de a continua.⁸⁰

5.1 Introducerea speciilor de vânat alohtone⁸¹

Speciile de vânat sunt animale sălbatice care pot fi vâdate în mod legal. Pentru mai multe informații, a se vedea *Resălbăticirea în România: Vânătoarea*.

derulare a unei EA este explicată mai detaliat în *Resălbăticirea în România: Amenajarea teritoriului*.

Este important de reținut că, dacă proiectul de reintroducere implică o specie care necesită protecție strictă, atunci vor fi necesare atât o evaluare adecvată (EA), cât și o Autorizație de Mediu (AM) (a se vedea secțiunea 2 de mai sus).

În cazul în care **speciile de vânat alohtone** urmează să fie introduse în zone de vânătoare în care acestea nu sunt prezente în acest moment, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- Efectuarea de studii prelabile de către sau sub supravegherea unei instituții de cercetare sau a unei universități specializate în studiul speciilor cu interes cinegetic; și
- Realizarea unui studiu de impact, aprobat atât de autoritatea publică centrală pentru silvicultură, cât și de ANPM.

6. Introducerea speciilor invazive

Ca regulă generală, **introducerea speciilor invazive** este interzisă.⁸² Cu toate acestea, există două excepții bine definite în care introducerea speciilor invazive poate fi permisă:

- În scopuri de cercetare și dezvoltare, în condiții de izolare controlată și numai de către anumite entități juridice autorizate să desfășoare astfel de activități; sau

- În scopuri de reconstrucție ecologică, atunci când introducerea este justificată în zone din afara ariilor naturale protejate care au fost degradate iremediabil din cauza activității umane sau a schimbărilor climatice.⁸³

În cazul în care o activitate propusă se încadrează într-una dintre aceste excepții, practicienii trebuie să urmeze aceleași proceduri de licențiere și

autorizare aplicabile introducerii de specii alohtone (a se vedea secțiunea 5).⁸⁴ Aceasta include obținerea unei AM și realizarea unei EIM.

În cazul introducerii deliberate sau accidentale a speciilor invazive pe teritoriul României, practicienii pot fi trași la răspundere pentru toate daunele evaluate până la eradicarea completă a speciilor invazive.⁸⁵

7. Considerații privind importul, transportul și deținerea pentru eliberare

7.1 Importul de animale

Un program de reintroducere poate necesita importul de animale fie din interiorul UE, fie din țări terțe. Circulația transfrontalieră a animalelor face obiectul unor cadre de reglementare complexe și se recomandă insistent ca practicienii să solicite consiliere juridică specializată înainte de a iniția orice demers. Asigurarea legalității importurilor este esențială pentru a evita întârzierile, neconformitatea sau invalidarea eforturilor de reintroducere.

Circulația internațională a speciilor este reglementată de CITES⁸⁶, care este pusă în aplicare în UE prin Regulamentul UE privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea⁸⁷. Aceste Regulamente UE

impun adesea obligații mai stricte decât CITES și se aplică chiar și speciilor care nu sunt enumerate în CITES.

Având în vedere că majoritatea mișcărilor transfrontaliere pentru importul de animale în România se vor desfășura probabil în cadrul UE, această secțiune ia în considerare Regulamentele UE, deoarece acestea oferă cel mai înalt standard și sunt cel mai probabil să se aplice.

ANPM este autoritatea competentă pentru eliberarea permiselor de import pentru speciile prevăzute în [Anexele](#) Regulamentelor UE.^{88/89}

În funcție de clasificarea speciei, se aplică obligații diferite:

- Speciilor enumerate în Anexele A și B: practicienii trebuie să prezinte un permis de import autorităților vamale înainte de import. Acest permis este valabil numai dacă este însoțit de un permis de export valabil din țara de origine.⁹⁰
- Speciilor enumerate în Anexele C și D: înainte de import, practicienii trebuie să prezinte autorităților vamale o notificare prealabilă importului (aviz de import) și o licență de export valabilă. Pentru speciile din Anexa C, este necesar, de asemenea, un certificat de origine sau de reexport. Pentru speciile din Anexa D, este suficientă o dovadă de cumpărare sau de primire.⁹¹

Trebuie remarcat faptul că valabilitatea unui permis de import este condiționată de valabilitatea documentelor de export sau reexport corespunzătoare. Fără aceasta, permisul nu poate fi utilizat.⁹²

Pentru a solicita un permis de import la ANPM, practicienii trebuie să prezinte:

- Un formular de cerere completat (Anexa 2 la Ordinul 255);⁹³
- Dovada plății taxei de solicitare (100 RON, aprox. 20 EUR);⁹⁴
- Formularul de înregistrare a solicitantului;⁹⁵
- Dovada identității (copie a actului de identitate sau înregistrarea societății);⁹⁶
- În cazul persoanelor juridice, un certificat de înregistrare sau autorizație pentru activitățile relevante;⁹⁷
- Pentru speciile din Anexa A, o declarație privind scopul importului;⁹⁸ și
- Pentru Anexele A și B, o descriere a condițiilor de transport și de post-import, care să demonstreze respectarea normelor privind bunăstarea animalelor pentru a evita rănirea, îmbolnăvirea sau moartea acestora.⁹⁹

ANPM trebuie să decidă în termen de 30 de zile de la depunerea unei cereri complete¹⁰⁰ dacă este necesară consultarea transfrontalieră. Solicitanții

trebuie notificați cu privire la orice întârzieri rezultate.¹⁰¹

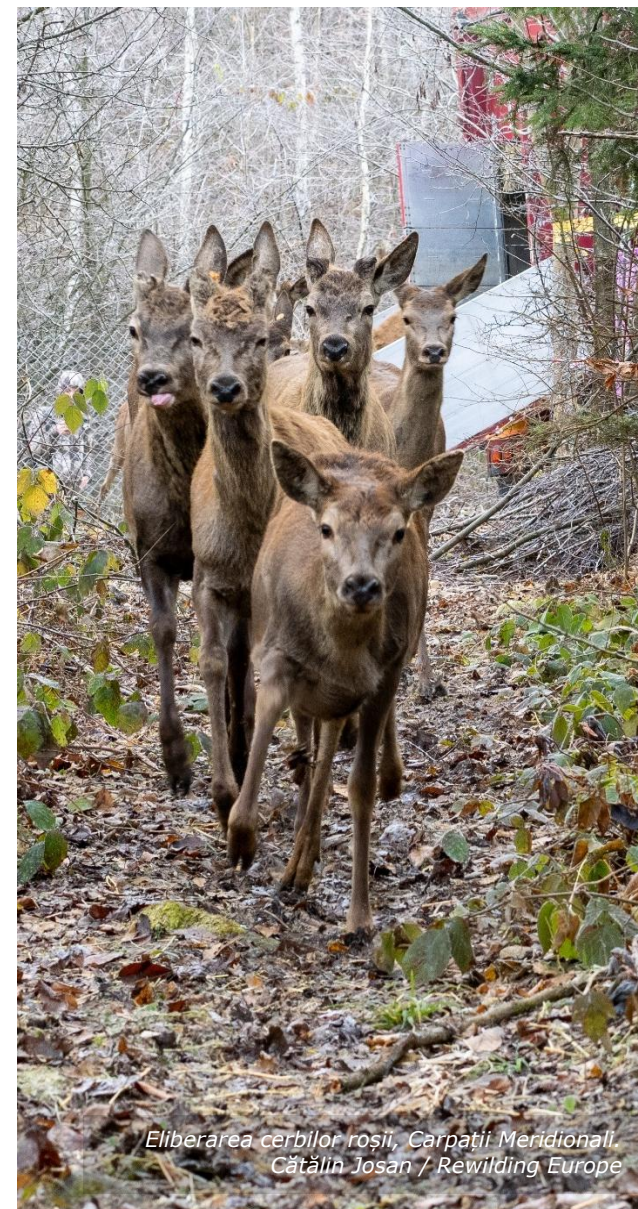
Odată eliberat, un permis de import este valabil **12 luni**.¹⁰² Permisele de export și certificatele de reexport, de obicei, valabile pentru cel mult 6 luni.¹⁰³

Practicienii trebuie să aibă în vedere că, după expirare, permisele încetează să mai fie valabile și nu mai pot fi utilizate. Un scenariu care cauzează invalidarea este eliberarea animalelor în natură.¹⁰⁴ În astfel de cazuri, practicianul trebuie să returneze la ANPM toate permisele originale neutilizate sau expirate și copiile acestora.¹⁰⁵

7.2 Transportul animalelor

Reintroducerea animalelor sălbatice implică adesea transportul animalelor pe distanțe scurte sau lungi. Fie în România, în UE sau din țări terțe, transportul de animale este strict reglementat pentru a asigura bunăstarea animalelor și respectarea standardelor de biosecuritate.^{106/107}

Normele privind transportul animalelor se aplică tuturor animalelor, inclusiv animalelor sălbatice. Legislația națională din România reflectă aceste cerințe și asigură că același grad de protecție se aplică și animalelor transportate pe teritoriul național.¹⁰⁸

*Eliberarea cerbilor roșii, Carpații Meridionali.
Cătălin Josan / Rewilding Europe*

Înainte de a transporta animale, practicienii trebuie să se asigure că sunt îndeplinite următoarele cerințe generale:¹⁰⁹

- Transportatorul deține o autorizație valabilă pentru transportul animalelor vii și un certificat de competență profesională în transportul animalelor vii;
- Sunt luate toate măsurile necesare pentru a satisface nevoile animalelor în timpul călătoriei și pentru a reduce la minimum durata călătoriei;
- Animalele sunt apte pentru călătorie și se iau măsuri pentru a reduce la minimum stresul și suferința, inclusiv:
 - satisfacerea tuturor nevoilor de nutriție, hidratare și odihnă; și
 - minimizarea duratei călătoriei și asigurarea unei aclimatizări corespunzătoare, dacă este necesar.
- Mijloacele de transport și instalațiile de încărcare/descărcare sunt bine concepute și întreținute pentru a evita rănirea sau suferința, oferă spațiu suficient și o înălțime adecvată pentru specie; și
- Personalul implicat în transport este instruit corespunzător, nu recurge la violență sau la metode dure și acționează astfel încât să

reducă la minimum frica sau rănirea animalelor.

Transportul trebuie să fie însoțit de documente scrise care să detalieze:¹¹⁰

- Originea și proprietarul animalelor;
- Locul de plecare și data/ora de plecare; și
- Destinația și durata preconizată a călătoriei.

În cazul transportului de animale sălbatice, se aplică următoarele norme specifice în plus față de condițiile și cerințele generale descrise mai sus:

- Mijlocul de transport trebuie să fie însoțit de:¹¹¹
 - o notificare care să indice că animalele sunt sălbatice, timide sau periculoase; și
 - instrucțiuni scrise privind hrănirea, adăparea și îngrijirea în timpul călătoriei.
- Animalele care au nevoie de aclimatizare la modul de transport trebuie să dispună de timp pentru a face acest lucru înainte de începerea călătoriei.¹¹²

Organizatorul transportului trebuie să desemneze o persoană responsabilă de notificarea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor („**ANSVA**”) cu privire la planificarea, executarea și finalizarea fiecărei călătorii.¹¹³

Deținătorii de la locul de plecare, transfer sau destinație trebuie să se asigure că toate condițiile de transport sunt îndeplinite.¹¹⁴ La sosire, deținătorul trebuie să inspecteze animalele, în special după călătorii lungi. De asemenea, acesta trebuie să verifice și să semneze jurnalul de călătorie, confirmând că toate detaliile sunt corecte.¹¹⁵

Profesioniștii trebuie să înregistreze toate deplasările animalelor în [TRACES](#) (Trade Control and Expert System), sistemul online al UE pentru certificarea sanitară a deplasărilor de animale vii atât în interiorul, cât și în afara UE.¹¹⁶

Este important de remarcat faptul că actualul regim de transport al UE este în curs de revizuire. La sfârșitul anului 2023, Comisia Europeană a adoptat o propunere pentru un nou regulament care să îl înlocuiască pe cel actual.¹¹⁷ Pe măsură ce procesul legislativ continuă, practicienii ar trebui să rămână la curent cu evoluțiile și să se pregătească să respecte noile norme atunci când acestea intră în vigoare.

7.3 Deținerea și înregistrarea animalelor

Membrii UE pot interzice deținerea de specimene, în special de animale vii din speciile enumerate în Anexa A.¹¹⁸ Acestea includ, printre altele, râsul, lupul, bizonul și vulturul bărbos, care sunt toate relevante pentru eforturile de resălbăticire.

Cu toate acestea, pot fi acordate derogări de la această interdicție de către autoritatea națională competentă, care poate emite un certificat de deținere pentru cazuri specifice. Derogările se pot aplica atunci când animalele îndeplinesc una sau mai multe dintre următoarele condiții:¹¹⁹

- Specimenul a fost introdus în UE în mod legal, în conformitate cu dispozițiile [Regulamentului \(UE\) nr. 338](#) și este destinat unor scopuri care nu sunt în detrimentul supraviețuirii speciei respective;
- Specimenul s-a născut și a fost crescut în captivitate;

- Specimenul este deținut pentru reproducere sau înmulțire, în cazul în care astfel de activități aduc beneficii de conservare speciei;
- Specimenul este utilizat pentru cercetare științifică sau educație în scopul conservării speciei; sau
- Specimenul provine dintr-un stat membru al UE și a fost capturat în mod legal din natură în temeiul legislației naționale.

În cazul în care Regulamentele UE impun înregistrarea, deținătorul specimenului trebuie să îl înregistreze odată ce i se acordă un certificat de

deținere.¹²⁰ Practicienii trebuie să solicite aceste informații de la autoritatea competentă.

În calitate de deținători temporari ai animalelor înainte de eliberare, practicienii trebuie să solicite înregistrarea animalelor.¹²¹ Cererea se depune la autoritatea competentă locală pentru unitatea administrativ-teritorială în care practicianul este stabilit sau își are sediul central. Cererea trebuie depusă în termen de 15 zile de la data obținerii specimenului, cu excepția cazului în care acesta este deja înregistrat.¹²²

8. Considerații referitoare la sănătatea, bunăstarea și biosecuritatea animalelor

Condițiile în care sunt ținute animalele sunt esențiale pentru a asigura bunăstarea și sănătatea acestora. Practicienii implicați în proiecte de reabilitare trebuie să se asigure că animalele sunt deținute în conformitate cu standarde ridicate de îngrijire, monitorizare a sănătății și prevenire a bolilor.

Există un set de nevoi comportamentale și fiziologice care trebuie protejate, iar deținătorul animalelor trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că acestea sunt satisfăcute. Unele dintre aceste măsuri sunt descrise mai jos.

În interiorul granițelor UE, Legea UE privind sănătatea animală stabilește norme pentru prevenirea și controlul bolilor animalelor care sunt transmisibile la animale sau la oameni.¹²³

Practicienii care transportă animale vii ca parte a unui proiect de reintroducere sunt susceptibili de a fi considerați un „operator”¹²⁴ în conformitate cu Legea UE privind sănătatea animală și, prin urmare, vor fi responsabili pentru:¹²⁵

- Sănătatea animalelor deținute și aflate în responsabilitatea lor;
- Utilizarea prudentă și responsabilă a medicamentelor de uz veterinar;

- Luarea de măsuri pentru a minimiza riscul de răspândire a bolilor;
- Asigurarea unor bune practici de creștere a animalelor; și
- Adoptarea unor măsuri adecvate de biosecuritate atât pentru animalele crescute, cât și, după caz, pentru animalele sălbatice.

Practicienii, în calitate de operatori, sunt obligați să monitorizeze și să documenteze starea de sănătate a animalelor, inclusiv rezultatele testelor de laborator și vizitele la medicul veterinar. Deși medicii veterinari sunt încurajați să înregistreze ei înșiși aceste informații, practicienii sunt responsabili în ultimă instanță pentru păstrarea unei evidențe complete și actualizate.¹²⁶

Deplasarea animalelor sălbatice poate avea loc numai dacă sunt îndeplinite condițiile de biosecuritate. Aceste condiții includ, dar nu sunt limitate la:¹²⁷

- Animalele trebuie să fie apte pentru transport și să nu prezinte semne de boli transmisibile;
- Controalele sanitare și, dacă este necesar, carantina trebuie efectuate în conformitate cu cerințele veterinare;

- Identificarea, înregistrarea și documentarea corespunzătoare trebuie să însoțească fiecare animal; și
- Deplasările din sau către zone afectate de focare de boală trebuie să respecte măsuri de control specifice, inclusiv restricții de circulație sau teste obligatorii.

Înainte de deplasarea animalelor, practicienii trebuie să consulte ANSVA sau direcțiile veterinare locale pentru a verifica condițiile aplicabile.

Note de final:

1. Versiunea consolidată [aici](#).
2. Versiunea consolidată [aici](#).
3. OUG 57, articolul 34 alineatul (1) prevede că prezentul regulament ar trebui adoptat „pentru a proteja habitatele naturale și speciile indigene”.
4. Versiunea consolidată [aici](#).
5. Versiunea consolidată [aici](#).
6. [Regulamentul \(CE\) nr. 865/2006](#) de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului (Reg. UE 865); Ordinul nr. 255/2007, din 1 martie, astfel cum a fost modificat ([Ordinul 255](#)), articolul 1 alineatul (1). Anexele la Ordinul 255 au fost înlocuite prin [Ordinul nr. 855/2013](#), din 26 aprilie (Ordinul 855).
7. Versiunea consolidată [aici](#).
8. Ordinul 979, articolele 3(2)(3).
9. OUG 57, articolul 4(24)(25)(26)(27).
10. OUG 57, Anexele 3, 4A și 4B.
11. Ordinul 979, articolul 9, care prevede că „până la aprobarea listei de specii invazive la nivel național, se utilizează lista de specii invazive” utilizată la nivelul UE.
12. Ordinul 979, articolul 4.
13. OUG 57, articolul 34 alineatul (2).
14. Ordinul 979, articolele 5-10.
15. OUG 57, capitolul III - Conservarea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de floră și faună.
16. OUG 57, articolul 34 și Anexa 4A, care enumeră speciile de plante și animale de importanță comunitară care necesită protecție strictă.
17. OUG 57, articolul 31 și Anexa 3, care enumeră speciile de plante și de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială.
18. OUG 57 depășește sfera Directivei Habitate, creând o listă a speciilor de animale și plante de importanță națională care necesită același nivel de protecție ca speciile enumerate în Directiva Habitate. Speciile de importanță comunitară sunt enumerate în Anexa 4A la OUG 57, iar speciile de importanță națională sunt enumerate în Anexa 4B la OUG 57.
19. OUG 57, articolul 34 alineatul (1).
20. Ordinul 979, articolul 4 alineatul (1).
21. Ordinul 979, articolul 4 alineatul (1).
22. Ordinul 1798, articolul 4 și articolul 5. În concluzie, autoritatea competentă pentru protecția mediului este definită ca autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, sau autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului, care sunt agențiile județene pentru protecția mediului și Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării". Modul de desemnare a autorității competente este prevăzut la articolele 6 și 7 din Ordinul 1798 și la articolul 12 din [Ordonanța de Urgență 195/2005](#), din 22 decembrie, privind protecția mediului (OUG 195/2005).
23. Ordinul 1798, articolul 5 alineatul (1).
24. Ordinul 979, articolul 4 alineatul (1).
25. Ordinul 979, articolul 4 alineatul (3).
26. Ordinul 1798, articolul 8 alineatul (1).
27. Ordinul 979, articolul 4 alineatul (2).
28. Ordinul 1798, Anexa 2.

29. Ordinul 1798, Anexa 3. Orice activitate de reintroducere propusă trebuie să fie dezvăluită publicului (e.g., domeniul de aplicare și locul reintroducerii și informații generale privind măsurile de protecție a mediului). Cerința generală este ca publicul să fie informat, iar practicianul trebuie să facă dovada informării publicului (e.g., o fotografie a afișajului în zona în care va avea loc activitatea autorizată și la sediul autorității publice locale, postarea pe pagina de internet, dezbateri publice etc.). În nota de informare a publicului, practicianul ar trebui să includă termenul până la care publicul își poate prezenta propunerile. În cele din urmă, practicienii ar trebui să evidențieze într-o declarație modul în care au luat în considerare opiniile publicului (dacă este cazul).
30. Ordinul 1798, Anexa 5, poate fi utilizat ca model.
31. Ordinul 1798, articolul 8 alineatul (2).
32. Ordinul 1798, articolul 8 alineatul (3).
33. Ordinul 1798, articolul 8 alineatul (4).
34. Ordinul 1798, articolul 8 alineatul (5).
35. Ordinul 1798, articolul 10 alineatul (1).
36. Procedura de reînnoire a AM este prevăzută în [Ordinul 1150/2020](#) din 11 iunie, privind aprobarea Procedurii de aplicare a vizei anuale a autorizației de mediu și a autorizației integrate de mediu. Procedura este disponibilă [aici](#).
37. Ordinul 1150 Procedura, articolul 3.
38. Ordinul 1150 Procedura, articolul 5 alineatul (1).
39. Ordinul 1150 Procedura, articolul 5 alineatul (1).
40. În conformitate cu modelul prevăzut în [Anexa 1 la Ordinul 1150 Procedura](#).
41. În conformitate cu modelul prevăzut în [Anexa 2 la Ordinul 1150 Procedura](#).
42. Ordinul 1150 Procedura, articolul 8 alineatul (1).
43. Ordinul 1150 Procedura, articolul 5 alineatul (4).
44. Ordinul 1150 Procedura, articolul 5 alineatul (6) cu [OUG 195/2005](#), articolul 17 alineatul (3), astfel cum a fost modificat.
45. Ordinul 1150 Procedura, articolul 5(6) cu OUG 195/2005, articolul 17(3)(4), astfel cum a fost modificat.
46. Ordinul 1150 Procedura, articolul 6 alineatul (1).
47. Ordinul 1150 Procedura, articolul 6 alineatul (3) și în conformitate cu modelul prevăzut în Anexa 3.
48. Ordinul 1150 Procedura, articolul 6 alineatul (4).
49. Ordinul 1150 Procedura, articolul 6 alineatul (5).
50. Ordinul 1150 Procedura, articolul 6 alineatul (5).
51. Ordinul 1150 Procedura, articolul 6 alineatul (7).
52. Ordinul 1150 Procedura, articolul 6 alineatul (6).
53. Ordinul 1150 Procedura, articolul 7 alineatul (2).
54. Practicienii trebuie să rețină că această interdicție nu este absolută, iar uciderea speciilor protejate din motive legate de deteriorarea culturilor și siguranța oamenilor a fost (și continuă să fie) permisă în anumite circumstanțe. Condițiile în care au loc aceste ucideri nu sunt stabilite și sunt în continuă evoluție. Prin urmare, practicienii ar trebui să contacteze întotdeauna autoritățile competente pentru a obține informații cu privire la vânătoria autorizată a speciilor protejate.
55. Legea vânătorii ([Legea 407/2006, astfel cum a fost modificată](#)), articolul 21 alineatul (2). Deși nu sunt prevăzute în mod expres, aceste cerințe ar trebui luate în considerare și în cazul translocării unei populații.
56. Legea vânătorii, articolul 21 alineatul (1) punctul (3).

57. A se vedea nota de subsol 54 de mai sus.
58. Legea vânătorii, articolul 1 litera (af) și articolul 20 alineatul (1) punctul (2).
59. Legea vânătorii, articolul 1 litera (z) și articolul 12 alineatul (5).
60. OUG 57, articolul 33 alineatul (1).
61. Idem.
62. OUG 57, articolul 33 alineatul (2).
63. OUG 57, articolul 38 alineatul (1)
64. Idem.
65. OUG 57, articolul 38 alineatul (2).
66. OUG 57, articolul 38 alineatul (2.3).
67. Procedura de autorizare a activităților de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, pe teritoriul național sau la export, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate, precum și a plantelor și animalelor din flora și, respectiv, fauna sălbatică și a importului acestora din 11.04.2008 - Parte integrantă din Ordinul 410/2008, disponibil [aici](#) (denumit în continuare Ghidul ANPM).
68. Ghidul ANPM, articolul 6 alineatul (2a) și anexa nr. 3.
69. Ghidul ANPM, articolul 6 alineatul (2c) și anexa nr. 11.
70. Ghidul ANPM, articolul 2 litera (i).
71. Ghidul ANPM, articolul 7.
72. Ghidul ANPM, articolul 8 alineatul (1).
73. OUG 57, articolul 37 alineatul (2).
74. OUG 57, articolul 37 alineatul (3) și Anexa 6, litera (a).
75. OUG 57, anexa 6, litera (b).
76. Reg. UE 1, a se vedea nota de final 7.
77. OUG 57, articolul 34 alineatul (1) și Ordinul 979.
78. OUG 57, articolul 34 alineatul (3). Consultarea Comisiei Europene este o obligație stabilită pentru statele UE în temeiul dispozițiilor articolului 11 din [Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice](#). Prin urmare, această consultare ar trebui să aibă loc între autoritățile locale (și anume, *cum ar fi autoritatea locală pentru protecția mediului, relevantă pentru emiterea EA*) și Comisie, nu între solicitant și Comisie.
79. OUG 57, articolul 34 alineatul (2).
80. OUG 57, articolul 34 alineatul (3).
81. Legea vânătorii, articolul 21 alineatul (1).
82. Ordinul 979, articolul 5 alineatul (1).
83. Ordinul 979/2009, articolul 5 alineatul (2).
84. OUG 57, articolul 34 alineatul (1) și Ordinul 979, articolul 1.
85. Ordinul 979, articolul 8.

86. Puteți găsi textul convenției și informații conexe, inclusiv speciile pe care le acoperă, [aici](#).
87. Reg. UE 338 și Reg. UE 865.
88. Ordinul 255 și Ordinul 855.
89. ANPM poate impune condiții speciale în permise/certificate pentru a asigura respectarea prevederilor CITES și a legislației naționale privind conservarea diversității biologice și a celei privind protecția animalelor (Ordinul 255, articolul 3).
90. Pentru speciile din Anexa A: Ordinul 255, articolul 5 alineatul (1) și Reg. UE 338, articolul 4 alineatul (1); pentru speciile din Anexa B: Ordinul 255, articolul 6 alineatul (1) și Reg. UE 338, articolul 4 alineatul (2).
91. Ordinul 255, articolul 7 alineatul (2) și Anexa 5, cu Reg. UE 338, articolul 4 alineatul (3) pentru speciile din Anexa C, și Reg. UE 338, articolul 4 alineatul (4) pentru speciile din Anexa D.
92. Reg. UE 865, articolul 10 alineatul (1).
93. Ordinul 255, articolul 1 alineatul (2a).
94. Ordinul 255, articolul 1 alineatul (2b) și Anexa 9, modificate prin Ordinul 865, Anexa 4.
95. Ordinul 255, articolul 1(2d).
96. Ordinul 255, articolul 5 alineatul (2a) pentru speciile din Anexa A și articolul 6 alineatul (2a) pentru speciile din Anexa B.
97. Ordinul 255, articolul 5(2b) pentru speciile din Anexa A și articolul 6(2b) pentru speciile din Anexa B.
98. Ordinul 255, articolul 5 alineatul (2c).
99. Ordinul 255, articolul 5 alineatul (2d) și articolul 6 alineatul (2c), respectiv.
100. Ordinul 255, articolul 4 alineatul (1).
101. Ordinul 255, articolul 4 alineatul (2).
102. Reg. UE 865, articolul 10 alineatul (1).
103. Reg. UE 865, articolul 10 alineatul (2).
104. Reg. UE 865, articolul 11 alineatul (1b).
105. Reg. UE 865, articolul 10(4)(6).
106. Reg. UE 338, articolul 9 alineatul (6).
107. Reg. UE 1.
108. De exemplu, vă rugăm să consultați art. 14 din Norma sanitar-veterinară din 28.12.2022 a Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.
109. Reg. UE 1, articolul 3.
110. Reg. UE 1, articolul 4 alineatul (1) punctul (2).
111. Reg. UE 1, Anexa I, Capitolul II, secțiunea 1.3.
112. Reg. UE 1, Anexa I, Capitolul III, secțiunea 1.1.
113. Reg. UE 1, articolul 5.
114. Reg. UE 1, articolul 8 alineatul (1) punctul (2) cu Anexa I, Capitolele I și III, secțiunea 1.
115. Reg. UE 1, Anexa II, secțiunile 4 și 6.
116. Mai multe informații găsiți [aici](#).

117. [Propunere de regulament privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe](#). Mai multe informații [aici](#).
118. Reg. UE 338, articolul 8 alineatul (2). Puteți găsi Anexa A [aici](#).
119. Reg. UE 338, articolul 8 alineatul (3).
120. Ordinul 255, articolul 17 alineatul (1).
121. Idem.
122. Ordinul 255, articolul 17 alineatul (4).
123. [Regulamentul \(UE\) 2016/429](#), din 9 martie, privind bolile transmisibile ale animalelor și de abrogare a anumitor acte în domeniul sănătății animale („Legea UE privind sănătatea animală”), articolul 1.
124. Legea UE privind sănătatea animală, articolul 4 alineatul (24): ca orice persoană fizică sau juridică care are animale sau se află sub responsabilitatea sa, inclusiv pentru o perioadă limitată de timp.
125. Legea UE privind sănătatea animală, articolul 10.
126. Legea UE privind sănătatea animală, articolele 24 și 25. Pentru reglementări mai detaliate, a se vedea [Regulamentul delegat \(UE\) 2020/689](#) din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429, referitor la normele privind supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente; și [Regulamentul \(CE\) 1069/2009](#) din 21 octombrie 2009 de stabilire a normelor sanitare privind subprodusele și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 din 3 octombrie.
127. [Regulamentul \(UE\) 2016/429](#) din 9 martie privind bolile transmisibile ale animalelor și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animale („Legea UE privind sănătatea animală”), articolul 155. Animalele sălbatice deținute de practicieni sunt considerate din punct de vedere juridic animale deținute până la eliberarea lor.

Contactați-ne

Mai multe informații despre resălbăticire și problemele abordate în această notă de orientare sunt disponibile pe site-urile web ale [The Lifescape Project](#) și [Rewilding Europe](#).

Dacă aveți întrebări, vă rugăm să contactați:

Elsie Blackshaw-Crosby

E: elsie.blackshaw@lifescapeproject.org

Catarina Prata

E: catarina.prata@lifescapeproject.org

Mulțumiri

Mulțumiri Rewilding Romania pentru că a împărtășit experiențele lor practice de resălbăticire în România. Mulțumiri, de asemenea, Clifford Chance LLP pentru sprijinul juridic acordat în elaborarea acestei note informative.

Această publicație nu tratează neapărat toate subiectele importante și nu acoperă toate aspectele subiectelor pe care le abordează. Nu este concepută pentru a oferi consultanță juridică sau de altă natură. Nu ar trebui să presupuneți că studiile de caz se aplică situației dumneavoastră și vă recomandăm să solicitați consultanță juridică specifică.